

ਜਮਾਤ 11ਵੀਂ
ਵਿਸ਼ਾ ਭੂਗੋਲ

1. ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- ੳ) 3 ਅਰਬ ਸਾਲ
- ਅ) 4.5 ਅਰਬ ਸਾਲ
- ੲ) 6 ਅਰਬ ਸਾਲ
- ਸ) 2 ਅਰਬ ਸਾਲ

ਉੱਤਰ: ਅ) 4.54 ਅਰਬ ਸਾਲ

2. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ?

- ੳ) 2 ਅਰਬ ਸਾਲ
- ਅ) 1 ਅਰਬ ਸਾਲ
- ੲ) 4 ਅਰਬ ਸਾਲ
- ਸ) 500 ਮਿਲੀਅਨ ਸਾਲ

ਉੱਤਰ: ਬ) 1 ਅਰਬ ਸਾਲ

3. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਰਸਾਇਣਕ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ?

- ੳ) 10
- ਅ) 6
- ੲ) 26
- ਸ) 100

ਉੱਤਰ: ਚ) 26

4. ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਚਨਾ ਦਾ 95% ਕਿਹੜੇ ਛੇ ਤੱਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?

- ੳ) ਕਾਰਬਨ, ਹਾਈਡਰੋਜਨ, ਆਕਸੀਜਨ, ਸਲਫਰ, ਲੋਹਾ, ਫਾਸਫੋਰਸ
- ਅ) ਕਾਰਬਨ, ਹਾਈਡਰੋਜਨ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ, , ਫਾਸਫੋਰਸ, ਸਲਫਰ
- ੲ) ਕਾਰਬਨ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ, ਆਕਸੀਜਨ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਫਾਸਫੋਰਸ, ਸਲਫਰ
- ਸ) ਕਾਰਬਨ, ਆਕਸੀਜਨ, ਹਾਈਡਰੋਜਨ, ਸੋਡੀਅਮ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ, ਫਾਸਫੋਰਸ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਕਾਰਬਨ, ਹਾਈਡਰੋਜਨ, ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ, ਆਕਸੀਜਨ, ਫਾਸਫੋਰਸ, ਸਲਫਰ

5. ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਮਰ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ?

- ੳ) 1/4
- ਅ) 1/3
- ੲ) 2/3
- ਸ) 3/4

ਉੱਤਰ: ਏ) 2/3

6. ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਗ੍ਰਹਿ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹਨ?

- ੳ) ਪੰਜ
- ਅ) ਛੇ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ੲ) ਅੱਠ

ਸ) ਇੱਕ

ਉੱਤਰ: ਦ) ਇੱਕ

7. ਕਿਹੜਾ ਵਿਗਿਆਨ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਹੈ?

ੳ) ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨ

ਬ) ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ

ਚ) ਭੂਗੋਲ

ਦ) ਭੌਤਿਕੀ ਵਿਗਿਆਨ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਭੂਗੋਲ

8. ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਹਨ?

ੳ) 120

ਅ) 140

ੲ) 150

ਸ) 160

ਉੱਤਰ: ੲ) 150

9. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਡਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ?

ੳ) ਮੰਗਲ

ਅ) ਪਲੂਟੋ

ੲ) ਨੈਪਚਿਊਨ

ਸ) ਦੋਵੇਂ ਓ ਅਤੇ ੲ

ਉੱਤਰ: ਦ) ਦੋਵੇਂ ਓ ਅਤੇ ੲ

10. ਪੈਸੇਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਛੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅ) ਇਹ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਧਾਰਸ਼੍ਰੀਲਾ ਹਨ।

ੲ) ਇਹ ਸਿਰਫ ਜੀਵਿਤ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸ) ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਉੱਤਰ: ਅ) ਇਹ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਧਾਰਸ਼੍ਰੀਲਾ ਹਨ।

11. ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਾਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਨੇਬੂਲਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਅ) ਬਿਗ ਬੈਂਗ ਸਿਧਾਂਤ

ੲ) ਸਟੇਡੀ-ਸਟੇਟ ਸਿਧਾਂਤ

ਸ) ਓਸਿਲੇਟਿੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

ਉੱਤਰ: ਅ) ਬਿਗ ਬੈਂਗ ਸਿਧਾਂਤ

12. ਬਿਗ ਬੈਂਗ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਇਆ?

ੳ) 4.5 ਅਰਬ ਸਾਲ

ਅ) 13.7 ਅਰਬ ਸਾਲ

ੲ) 5 ਅਰਬ ਸਾਲ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਸ) 15 ਅਰਬ ਸਾਲ

ਉੱਤਰ: ਅ) 13.7 ਅਰਬ ਸਾਲ

13. 1796 ਵਿੱਚ ਨੇਬੂਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) ਇਮੈਨੂਅਲ ਕਾਂਤ

ਅ) ਐਡਵਿਨ ਪਾਵਲ ਹਬਲ

ੲ) ਮਾਰਕੀ ਡੇ ਲਾਪਲੇਸ

ਸ) ਜੇਮਜ਼ ਜੀਂਸ

ਉੱਤਰ: ੲ) ਮਾਰਕੀ ਡੇ ਲਾਪਲੇਸ

14. ਨੇਬੂਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਕੀ ਹਨ?

ੳ) ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਬਚੇ-ਖੁਚੇ ਹਿੱਸੇ

ਅ) ਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਏ ਛੱਲੇ

ੲ) ਛੋਟੇ ਗ੍ਰਹਿ

ਸ) ਪੂੜ ਦੇ ਬੱਦਲ

ਉੱਤਰ: ਅ) ਗ੍ਰਹਿ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਏ ਛੱਲੇ

15. ਆਟੋ ਸ਼ੈਮਿਡਸਟ ਅਤੇ ਕਾਰਲ ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਵੌਨ ਵਾਈਜ਼ਸੈਕਰ ਦੇ ਅਧੁਨਿਕ ਨੇਬੂਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਕਣਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਕਲ ਲਵਾਈ?

ੳ) ਗੋਲ ਬੱਦਲ

ਅ) ਅੰਡਾਕਾਰ ਬੱਦਲ

ੲ) ਤਸ਼ਤਰੀ-ਆਕਾਰ ਦਾ ਬੱਦਲ

ਸ) ਨਲਾਕਾਰ ਬੱਦਲ

ਉੱਤਰ: ੲ) ਤਸ਼ਤਰੀ-ਆਕਾਰ ਦਾ ਬੱਦਲ

16. ਆਟੋ ਸ਼ੈਮਿਡਸਟ ਅਤੇ ਵੌਨ ਵਾਈਜ਼ਸੈਕਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੇਬਿਊਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਯੋਗਕ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਸਨ?

ੳ) ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਅਤੇ ਹੀਲੀਅਮ

ਅ) ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ

ੲ) ਪੂੜ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ

ਸ) ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਹੀਲੀਅਮ

ਉੱਤਰ: ੳ) ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਅਤੇ ਹੀਲੀਅਮ

17. ਕੌਸਮੁੰਦਰੀਮਕ ਬੈਗਰਾਉਂਡ ਐਕਸਪਲੋਰਰ (CoBE) ਨੇ ਕਿਸ ਸਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ?

ੳ) ਨੇਬੂਲਾ ਦੇ ਬਣਨ

ਅ) ਬਿਗ ਬੈਂਗ ਧਮਾਕੇ

ੲ) ਗਲੈਕਸਮੁੰਦਰੀ ਦੇ ਫੈਲਣ

ਸ) ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਬਣਨ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਬਿਗ ਬੈਂਗ ਧਮਾਕੇ

18. 1920 ਵਿੱਚ, ਕਿਸ ਨੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਲਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ?

ੳ) ਮਾਰਕੀ ਡੇ ਲਾਪਲੇਸ

ਬ) ਐਡਵਿਨ ਪਾਵਲ ਹਬਲ

ਚ) ਕਾਰਲ ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਵੌਨ ਵਾਈਜ਼ਸੈਕਰ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਦ) ਆਟੋ ਸ਼ੈਮਿਡਸਟ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਐਡਵਿਨ ਪਾਵਲ ਹੱਬਲ

19. ਗਲੈਕਸਮੁੰਦਰੀ, ਤਾਰੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਕਿੰਸੇ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸਨ?

ੳ) ਨੇਬੂਲਾ ਦੇ ਸੰਕੁਚਨ

ਬ) ਧੂੜ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਘੁੰਮਣ

ਚ) ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਧਮਾਕੇ

ਦ) ਆਕਾਸ਼ਮੁੰਦਰੀ ਸ਼ਰੀਰਾਂ ਦੇ ਟੱਕਰ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਧਮਾਕੇ

20. ਬਿਗ ਬੈਂਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀਥਤੀ ਕੀ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) ਧੂੜ ਦੇ ਬੱਦਲ

ਬ) ਇੱਕ ਅੱਗ ਦਾ ਗੋਲਾ

ਚ) ਛੋਟੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਬਿੰਦੂ

ਦ) ਗੈਸ ਅਤੇ ਧੂੜ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਛੋਟੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਬਿੰਦੂ

1. ਧਰਤੀ ਦਾ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਆਸ (ਇਕੁਇਟੋਰੀਅਲ ਡਾਇਆਮੀਟਰ) ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ੳ) 12,103 ਕਿ.ਮੀ.

ਬ) 12,756 ਕਿ.ਮੀ.

ਚ) 51,118 ਕਿ.ਮੀ.

ਦ) 6,786 ਕਿ.ਮੀ.

ਉੱਤਰ: ਬ) 12,756 ਕਿ.ਮੀ.

2. ਧਰਤੀ ਦਾ ਕਿੰਨੇ ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੈ?

ੳ) 29%

ਬ) 40%

ਚ) 71%

ਦ) 60%

ਉੱਤਰ: ਚ) 71%

3. ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧੁਰੇ (Axis) 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੁੰਮਣ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ੳ) 24 ਘੰਟੇ

ਬ) 23 ਘੰਟੇ, 56 ਮਿੰਟ ਅਤੇ 4.09 ਸਮੁੰਦਰੀਕੰਟ

ਚ) 22 ਘੰਟੇ, 40 ਮਿੰਟ

ਦ) 24 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 30 ਮਿੰਟ

ਉੱਤਰ: ਬ) 23 ਘੰਟੇ, 56 ਮਿੰਟ ਅਤੇ 4.09 ਸਮੁੰਦਰੀਕੰਟ

4. ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਮਾਪ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?

ੳ) ਐਡਵਿਨ ਪਾਵਲ ਹੱਬਲ

ਬ) ਗੈਲੀਲੀਓ ਗੈਲੀਲੀ

ਚ) ਇਰੈਟੋਸਥੀਨਸ

ਦ) ਆਟੋ ਸ਼ੈਮਿਡਸਟ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਉੱਤਰ: ਚ) ਇਰੈਟੋਸਥੀਨਸ

5. ਕਿਹੜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਹਨ?

ੳ) ਸ਼ਨੀ (Saturn)

ਬ) ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ (Jupiter)

ਚ) ਨੈਪਚਿਊਨ (Neptune)

ਦ) ਯੂਰੇਨਸ (Uranus)

ਉੱਤਰ: ਬ) ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ (Jupiter)

6. ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਹੈ?

ੳ) 58 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਬ) 108 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਚ) 149 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਦ) 227 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਉੱਤਰ: ਚ) 149 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

7. ਧਰਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਭਾਰ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

ੳ) 1,00,000 ਗੁਣਾ

ਬ) 3,33,060 ਗੁਣਾ

ਚ) 50,000 ਗੁਣਾ

ਦ) 10,000 ਗੁਣਾ

ਉੱਤਰ: ਬ) 3,33,060 ਗੁਣਾ

8. ਸੂਰਜ ਦੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) ਐਡਵਿਨ ਹਬਲ

ਬ) ਗੈਲੀਲੀਓ ਗੈਲੀਲੀ

ਚ) ਜੇਮਜ਼ ਜੀਂਸ ਜੈਫਰੀ

ਦ) ਕਾਰਲ ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਵੌਨ ਵਾਈਜ਼ਸੈਕਰ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਗੈਲੀਲੀਓ ਗੈਲੀਲੀ

9. ਸੂਰਜ ਦੀ ਸਤਹ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

ੳ) 5,500°C

ਬ) 50,000°C

ਚ) 1,000°C

ਦ) 10,000°C

ਉੱਤਰ: ੳ) 5,500°C

10. ਧਰਤੀ ਤੱਕ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ੳ) 10 ਮਿੰਟ

ਬ) 5 ਮਿੰਟ

ਚ) 8 ਮਿੰਟ

ਦ) 7 ਮਿੰਟ

ਉੱਤਰ: ਚ) 8 ਮਿੰਟ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

11. ਸੂਰਜ 'ਤੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਹੀਟ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਜਨਮ ਲੈਂਦੀ ਹੈ?
- ੳ) ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਸੜਨਾ
 ਬ) ਪਲਾਜ਼ਮਾ ਵਿਖੰਡਨ
 ਚ) ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਦਾ ਹੀਲੀਅਮ ਵਿੱਚ ਫਿਊਜ਼ਨ
 ਦ) ਸੂਰਜੀ ਪੌਣਾਂ ਦਾ ਉਤਪੱਤੀ
- ਉੱਤਰ: ਚ) ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਦਾ ਹੀਲੀਅਮ ਵਿੱਚ ਫਿਊਜ਼ਨ
12. ਸੂਰਜ ਦੀ ਕੋਰੋਨਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਤਾਪਮਾਨ ਕੀ ਹੈ?
- ੳ) 6000 ਕੈਲਵਿਨ
 ਬ) 10,000 ਕੈਲਵਿਨ
 ਚ) 10 ਲੱਖ ਕੈਲਵਿਨ ਤੋਂ 50 ਲੱਖ ਕੈਲਵਿਨ
 ਦ) 5500 ਕੈਲਵਿਨ
- ਉੱਤਰ: ਚ) 10 ਲੱਖ ਕੈਲਵਿਨ ਤੋਂ 50 ਲੱਖ ਕੈਲਵਿਨ
13. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸੂਰਜੀ ਤੂਫਾਨ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ?
- ੳ) ਸੂਰਜ ਦੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ
 ਬ) ਸੂਰਜੀ ਪੌਣਾਂ ਵਾਂ
 ਚ) ਸੂਰਜ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ (sunspots)
 ਦ) ਕ੍ਰੋਮੋਸਫੇਅਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ
- ਉੱਤਰ: ਬ) ਸੂਰਜੀ ਪੌਣਾਂ ਵਾਂ
14. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਹੜੇ ਦੂਰਬੀਨ ਹਨ?
- ੳ) ਕੋਡੈਕੋਨਾਲ ਅਤੇ ਪੂਣੇ ਦੀ ਆਪਟੀਕਲ ਦੂਰਬੀਨ
 ਬ) ਉਦੈਪੁਰ ਅਤੇ ਕੋਡੈਕੋਨਾਲ ਦੀ ਆਪਟੀਕਲ ਦੂਰਬੀਨ ਅਤੇ ਪੂਣੇ ਦੀ ਰੇਡੀਓ ਦੂਰਬੀਨ
 ਚ) ਪੂਣੇ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਦੀ ਆਪਟੀਕਲ ਦੂਰਬੀਨ
 ਦ) ਉਦੈਪੁਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਰੇਡੀਓ ਦੂਰਬੀਨ
- ਉੱਤਰ: ਬ) ਉਦੈਪੁਰ ਅਤੇ ਕੋਡੈਕੋਨਾਲ ਦੀ ਆਪਟੀਕਲ ਦੂਰਬੀਨ ਅਤੇ ਪੂਣੇ ਦੀ ਰੇਡੀਓ ਦੂਰਬੀਨ
5. ਕਿਹੜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ "ਭੂ-ਸਥਲੀ ਗ੍ਰਹਿ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁੱਕਰ, ਮੰਗਲ, ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ
 ਬ) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁੱਕਰ, ਧਰਤੀ, ਅਤੇ ਮੰਗਲ
 ਚ) ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ, ਸ਼ਨੀ, ਯੂਰੇਨਸ, ਅਤੇ ਨੈਪਚਿਊਨ
 ਦ) ਸ਼ੁੱਕਰ, ਧਰਤੀ, ਮੰਗਲ, ਅਤੇ ਸ਼ਨੀ
- ਉੱਤਰ: ਬ) ਬੁੱਧ, ਸ਼ੁੱਕਰ, ਧਰਤੀ, ਅਤੇ ਮੰਗਲ
6. ਕਿਹੜਾ ਗ੍ਰਹਿ "Veiled Planet" ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਬੁੱਧ
 ਬ) ਸ਼ੁੱਕਰ
 ਚ) ਮੰਗਲ
 ਦ) ਨੈਪਚਿਊਨ
- ਉੱਤਰ: ਬ) ਸ਼ੁੱਕਰ
7. ਸ਼ੁੱਕਰ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਣਤਰ ਕੀ ਹੈ?

Tejinder Singh GSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GSSS, Sunam Udham Singh Wala

ੳ) ਆਕਸੀਜਨ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ

ਬ) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ (96.5%) ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ

ਚ) ਮਿਥੇਨ ਅਤੇ ਹੀਲੀਅਮ

ਦ) ਹਾਈਡਰੋਜਨ ਅਤੇ ਹੀਲੀਅਮ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ (96.5%) ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ

8. ISRO ਦੇ ਮੰਗਲ ਅਭਿਆਨ (Mars Orbiter Mission) ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

ੳ) ਇਸ ਨੇ ਮੰਗਲ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰਿਆ।

ਬ) ਇਸ ਨੇ ਮੰਗਲ ਦੇ ਪੱਥ 'ਤੇ 1/10ਵੀਂ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਘੇਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ।

ਚ) ਇਸ ਨੇ ਮੰਗਲ 'ਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਲੱਭੇ।

ਦ) ਇਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ।

ਉੱਤਰ: ਬ) ਇਸ ਨੇ ਮੰਗਲ ਦੇ ਪੱਥ 'ਤੇ 1/10ਵੀਂ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਘੇਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤਾ।

9. ਕਿਹੜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਬੁੱਧ

ਬ) ਸ਼ੁੱਕਰ

ਚ) ਮੰਗਲ

ਦ) ਧਰਤੀ

ਉੱਤਰ: ੳ) ਬੁੱਧ

10. ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਿਹੜਾ Mnemonic ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

a) "My Very Easy Mother Just Served Us Nachos"

b) "My Very Efficient Mother Just Served Us Nuts"

c) "Many Villages Eat Meat Just Standing Under Nightfall"

d) "My Very Earthy Mars Just Showed Unusual Nature"

ਉੱਤਰ: b) "My Very Efficient Mother Just Served Us Nuts"

1. ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੰਗਲ ਅਭਿਆਨ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਲ ਦੀ ਕੱਖ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਯਾਨ ਦੇ ਇੰਜਨ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) 420 ਨਿਊਟਨ ਲਿਕਵਿਡ ਐਪੋਜੀ ਮੋਟਰ

ਬ) 440 ਨਿਊਟਨ ਲਿਕਵਿਡ ਐਪੋਜੀ ਮੋਟਰ

ਚ) 500 ਨਿਊਟਨ ਲਿਕਵਿਡ ਐਪੋਜੀ ਮੋਟਰ

ਦ) 450 ਨਿਊਟਨ ਲਿਕਵਿਡ ਐਪੋਜੀ ਮੋਟਰ

ਉੱਤਰ: ਬ) 440 ਨਿਊਟਨ ਲਿਕਵਿਡ ਐਪੋਜੀ ਮੋਟਰ

2. ਮੰਗਲ ਦੇ ਧੁਰੇ ਤੇ ਜੰਮੀ ਹੋਈ ਬਰਫ਼ ਦੇ ਕੱਪ ਦਾ ਕੀ ਨਾਮ ਹੈ?

ੳ) ਉੱਤਰੀ ਧੁਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਧੁਰ

ਬ) ਪਲਾਨਮ ਬੋਰੀਅਮ ਅਤੇ ਪਲਾਨਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲ

ਚ) ਆਰਕਟਿਕ ਕੈਪ ਅਤੇ ਐਂਟਾਰਕਟਿਕ ਕੈਪ

ਦ) ਪਲਾਨਮ ਬੋਰੀਅਲਿਸ ਅਤੇ ਪਲਾਨਮ ਆਸਟ੍ਰਾਲਿਸ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਪਲਾਨਮ ਬੋਰੀਅਮ ਅਤੇ ਪਲਾਨਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲ

3. ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ ਦੇ ਬਹੁ-ਰੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਬੈਲਟ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ?

ੳ) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

ਬ) ਮਿਥੇਨ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ

ਦ) ਗੰਧਕ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਮਿਥੇਨ

4. ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ ਸੂਰਜ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਕੱਖ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) 10 ਸਾਲ

ਬ) 12 ਸਾਲ

ਚ) 15 ਸਾਲ

ਦ) 20 ਸਾਲ

ਉੱਤਰ: ਬ) 12 ਸਾਲ

5. ਸ਼ਨੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਪਗ੍ਰਹਿ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਯੂਰੇਪਾ

ਬ) ਟ੍ਰਾਈਟਨ

ਚ) ਟਾਈਟਨ

ਦ) ਗੈਨਮੀਡ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਟਾਈਟਨ

6. ਸ਼ਨੀ ਦੇ ਛੱਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਬਰਫ ਅਤੇ ਚਟਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ।

ਬ) ਇਹ ਸਿਰਫ ਜਮੀ ਹੋਈ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ।

ਚ) ਇਹ ਗੈਸਾਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀਲੀਅਮ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ।

ਦ) ਇਹ ਸਿਰਫ ਗੈਸਮੁੰਦਰੀਅਸ ਅਰਕਸ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ।

ਉੱਤਰ: ੳ) ਇਹ ਬਰਫ ਅਤੇ ਚਟਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਹਨ।

7. ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਠੰਡੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰਹਿ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਨੈਪਚਿਊਨ

ਬ) ਯੂਰੇਨਸ

ਚ) ਸ਼ਨੀ

ਦ) ਬ੍ਰਹਸਪਤੀ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਯੂਰੇਨਸ

8. ਯੂਰੇਨਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਕਸ਼ 'ਤੇ ਇੱਕ ਘੁੰਮਣ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ੳ) 10 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 48 ਮਿੰਟ

ਬ) 16 ਘੰਟੇ

ਚ) 11 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 30 ਮਿੰਟ

ਦ) 12 ਘੰਟੇ

ਉੱਤਰ: ੳ) 10 ਘੰਟੇ ਅਤੇ 48 ਮਿੰਟ

9. ਨੈਪਚਿਊਨ 'ਤੇ ਪੌਣਾਂ ਵਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਗਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ੳ) 1800 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

ਬ) 2000 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

ਚ) 2100 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਦ) 2500 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

ਉੱਤਰ: ਚ) 2100 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

10. ਨੈਪਚਿਊਨ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ੳ) 84 ਸਾਲ

ਬ) 125 ਸਾਲ

ਚ) 150 ਸਾਲ

ਦ) 164.8 ਸਾਲ

ਉੱਤਰ: ਦ) 164.8 ਸਾਲ

1. ਚੰਦਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਜਦੋਂ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਪਰਛਾਵਾਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

ਬ) ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪਰਛਾਵਾਂ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

ਚ) ਜਦੋਂ ਸੂਰਜ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਦ) ਜਦੋਂ ਚੰਦਰਮਾ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪਰਛਾਵਾਂ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

2. 2014 ਵਿੱਚ "ਰਕਤ ਚੰਦਰ" ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪੂਰਨ ਚੰਦਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਿਹੜੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) 10 ਅਕਤੂਬਰ

ਬ) 8 ਅਕਤੂਬਰ

ਚ) 15 ਨਵੰਬਰ

ਦ) 22 ਜਨਵਰੀ

ਉੱਤਰ: ਬ) 8 ਅਕਤੂਬਰ

3. ਮੰਗਲ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਸਪਤਿ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਹੜੇ ਆਕਾਸ਼ਮੁੰਦਰੀ ਪਿੰਡ ਇੱਕਠੇ ਹਨ?

ੳ) ਧੂਮਕੇਤੂ

ਬ) ਉਲਕਾ

ਚ) ਗ੍ਰਹਿ-ਕੇਤੂ (Asteroids)

ਦ) ਗ੍ਰਹਿ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਗ੍ਰਹਿ-ਕੇਤੂ (Asteroids)

4. ਜਨਵਰੀ 2014 ਵਿੱਚ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਅੰਤਰਿਕਸ ਏਜੰਸਮੁੰਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸ ਗ੍ਰਹਿ-ਕੇਤੂ 'ਤੇ ਜਲ ਵਾਸ਼ਪ ਲੱਭੀ ਗਈ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) ਪੈਲਸ

ਬ) ਵੇਸਟਾ

ਚ) ਸਿਮੁੰਦਰੀਰਸ (Ceres)

ਦ) ਯੂਫ਼ੋਰੋਸਾਈਨ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਸਿਮੁੰਦਰੀਰਸ (Ceres)

5. ਇੱਕ ਧੂਮਕੇਤੂ ਦੇ ਸਿਰ ਦਾ ਲਗਭਗ ਵਿਆਸ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) 8 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਬ) 16 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਚ) 10 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਦ) 20 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

ਉੱਤਰ: ਬ) 16 ਮਿਲੀਅਨ ਕਿ.ਮੀ.

6. ਹੈਲੀ ਪੂਮਕੇਤੂ ਨਾਲ ਕਿਹੜਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ?

ੳ) ਆਇਜ਼ਕ ਨਿਊਟਨ

ਬ) ਐਡਮੰਡ ਹੈਲੀ

ਚ) ਗੈਲੀਲੀਓ ਗੈਲੀਲੀ

ਦ) ਜੋਹਾਨਸ ਕੈਪਲਰ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਐਡਮੰਡ ਹੈਲੀ

7. ਹੈਲੀ ਪੂਛਲ ਤਾਰੇ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਅੰਤਰਾਲ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) 50 ਸਾਲ

ਬ) 70 ਸਾਲ

ਚ) 75.5 ਸਾਲ

ਦ) 100 ਸਾਲ

ਉੱਤਰ: ਚ) 75.5 ਸਾਲ

8. ਕਿਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਾਰੇ ਵਰਗੇ ਚਮਕਦੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਟਿੱਬੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ੳ) ਉਲਕਾ (Meteor)

ਬ) ਪੂਛਲ ਤਾਰਾ

ਚ) ਗ੍ਰਹਿ-ਕੇਤੂ

ਦ) ਉਪਗ੍ਰਹਿ

ਉੱਤਰ: ੳ) ਉਲਕਾ (Meteor)

9. ਓਰੀਆਨਿਡ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ (Orionid Meteor Shower) ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਗ੍ਰਹਿ-ਕੇਤੂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ

ਬ) ਇੱਕ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ ਜਿੱਥੇ 20 ਟੁੱਟਦੇ ਤਾਰੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਗਏ

ਚ) ਪੂਮਕੇਤੂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ

ਦ) ਅਰਿਜੋਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਇੱਕ ਉਲਕਾ ਵਰਖਾ ਜਿੱਥੇ 20 ਟੁੱਟਦੇ ਤਾਰੇ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਗਏ

10. ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਉਲਕਾ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ?

ੳ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਦਿੱਲੀ

ਬ) ਭਾਰਤੀ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਕੋਲਕਾਤਾ

ਚ) ਨੇਹਰੂ ਵਿਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ, ਮੁੰਬਈ

ਦ) ਬਿੜਲਾ ਪਲੇਨੈਟੇਰੀਅਮ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਭਾਰਤੀ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ, ਕੋਲਕਾਤਾ

1. ਧਰਤੀ ਦਾ ਲਗਭਗ ਵਿਆਸ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

ੳ) 10,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਬ) 12,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਚ) 13,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਦ) 15,000 ਕਿ.ਮੀ.

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਉੱਤਰ: ਚ) 13,000 ਕਿ.ਮੀ.

2. ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਬਿੰਦੂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਮਾਊਂਟ ਕਿਲਿਮੰਜਾਰੋ

ਬ) ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੇਸਟ

ਚ) ਕੇ2

ਦ) ਮਾਰੀਆਨਾ ਖਾਈ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਮਾਊਂਟ ਐਵਰੇਸਟ

3. ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾ ਬਿੰਦੂ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਚੈਲੇਂਜਰ ਡੀਪ

ਬ) ਮਾਰੀਆਨਾ ਖਾਈ

ਚ) ਪੋਰਟੋ ਰੀਕੋ ਖਾਈ

ਦ) ਟੌਂਗਾ ਖਾਈ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਮਾਰੀਆਨਾ ਖਾਈ

4. ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਸ਼ਾਖਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਮਾਪ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਭੂ-ਗਰਭ ਵਿਗਿਆਨ

ਬ) ਖਗੋਲ ਵਿਗਿਆਨ

ਚ) ਭੂਗੋਲ ਸ਼ਾਸਤਰ (Geodesy)

ਦ) ਭੂਗੋਲ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਭੂਗੋਲ ਸ਼ਾਸਤਰ (Geodesy)

5. ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਝਾਅ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) ਥੇਲਸ

ਬ) ਐਰੈਟੋਸਥੀਨਸ

ਚ) ਆਰੀਆ ਭੱਟ

ਦ) ਫਿਲਨੋਲਸ

ਉੱਤਰ: ਦ) ਫਿਲਨੋਲਸ

6. ਕਿਹੜੇ ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚਾਰਕ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਧੀ ਦੀ ਗਣਨਾ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ?

ੳ) ਪਲੇਟੋ

ਬ) ਐਰੈਟੋਸਥੀਨਸ

ਚ) ਐਰਿਸਟੋਟਲ

ਦ) ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਕੋਲੰਬਸ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਐਰੈਟੋਸਥੀਨਸ

7. ਐਰੈਟੋਸਥੀਨਸ ਦੁਆਰਾ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਲਗਭਗ ਪਰਿਧੀ ਕਿੰਨੀ ਸਮੁੰਦਰੀ?

ੳ) 40,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਬ) 43,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਚ) 39,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਦ) 42,000 ਕਿ.ਮੀ.

ਉੱਤਰ: ਬ) 43,000 ਕਿ.ਮੀ.

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

8. ਕਿਸ ਭਾਰਤੀ ਗਣਿਤਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਧੀ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਮੂਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ?

ੳ) ਆਰੀਆ ਭੱਟ

ਬ) ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਪਤ

ਚ) ਭਾਸਕਰਾਚਾਰਯ

ਦ) ਵਰਾਹਮਿਹਿਰ

ਉੱਤਰ: ੳ) ਆਰੀਆ ਭੱਟ

9. ਕਿਹੜਾ ਆਕਾਰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤੇਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਗੋਲ

ਬ) ਚਪਟਾ ਗੋਲਾਕਾਰ (Oblate spheroid)

ਚ) ਸਿਮੰਦਰੀਲੰਡਰ

ਦ) ਕ੍ਰੈਸੈਂਟ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਚਪਟਾ ਗੋਲਾਕਾਰ (Oblate spheroid)

10. ਕਿਸ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ੀ ਯਾਤਰਾ ਦੁਆਰਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ?

ੳ) ਫਰਡਿਨੈਂਡ ਮੈਗੈਲਨ

ਬ) ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਕੋਲੰਬਸ

ਚ) ਵਾਸਕੋ-ਡਿ-ਗਾਮਾ

ਦ) ਮਾਰਕੋ ਪੋਲੋ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਕੋਲੰਬਸ

11. ਕਿਸ ਖਗੋਲੀ ਘਟਨਾ ਦੁਆਰਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਇਸ ਦੀ ਪਰਛਾਂਵੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ

ਬ) ਚੰਦਰ ਗ੍ਰਹਿਣ

ਚ) ਦਿਨ ਰਾਤ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ (Equinox)

ਦ) ਸੰਗਰਾਂਦ (Solstices)

ਉੱਤਰ: ਬ) ਚੰਦਰ ਗ੍ਰਹਿਣ

12. ਧਰਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਉਗਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬ) ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਚ) ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦ) ਸੂਰਜ ਉਦਗਮ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਤਰ: ਬ) ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

13. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੇਖਾ (Horizon) ਦਾ ਅਵਲੋਕਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬ) ਇਹ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਚ) ਇਹ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦ) ਇਹ ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਉੱਤਰ: ਬ) ਇਹ ਚੌੜੀ ਅਤੇ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

14. ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਢਕਿਆ ਹੈ?

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

- ੳ) 29%
- ਬ) 50%
- ਚ) 71%
- ਦ) 80%
- ਉੱਤਰ: ਚ) 71%

15. ਧਰੁੱਵੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਿਤਿਜ ਰੇਖਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- ੳ) ਛੋਟੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ
- ਬ) ਧਰਤੀ ਦੀ ਚਪਟੀ ਸਤਹ ਦੇ ਕਾਰਨ
- ਚ) ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਰੁੱਵਾਂ ਨੇੜੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਰਸ਼ਮੀਆਂ ਝੁਕਵੀਂਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ
- ਦ) ਬੱਦਲਾਂ ਦੇ ਕਵਰ ਦੇ ਕਾਰਨ
- ਉੱਤਰ: ਚ) ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਰੁੱਵਾਂ ਨੇੜੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਰਸ਼ਮੀਆਂ ਝੁਕਵੀਂਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ

16. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਮਾਂ ਖੇਤਰ ਹਨ?

- ੳ) 12
- ਬ) 24
- ਚ) 36
- ਦ) 48
- ਉੱਤਰ: ਬ) 24

17. ਜਦੋਂ ਪੋਲ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ 90 ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਕੋਣ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਛਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਚਪਟੀ ਹੈ
- ਬ) ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਗੋਲਾਕਾਰ ਹੈ
- ਚ) ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਦੇ ਫਰਕ ਕਰਕੇ
- ਦ) ਪੋਲ ਦੀ ਉਚਾਈ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਕੇ
- ਉੱਤਰ: ਬ) ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਗੋਲਾਕਾਰ ਹੈ

18. ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਚਪਟੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੋਲ ਹੈ?

- ੳ) ਸੂਰਜ ਉਦਗਮ ਦੇ ਅਵਲੋਕਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
- ਬ) ਚੰਦਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਵਲੋਕਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
- ਚ) ਜਹਾਜ਼ੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
- ਦ) ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਰੇਸ਼ਮੀਆਂ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀਥਤੀ
- ਉੱਤਰ: ਚ) ਜਹਾਜ਼ੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ

19. ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪੁਲਾੜ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਸਮੇਂ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਗ੍ਰੀਨ ਪਲੇਨਿਟ
- ਬ) ਓਬਲੇਟ ਪਲੇਨਿਟ
- ਚ) ਬਲੂ ਪਲੇਨਿਟ
- ਦ) ਰਾਊਂਡ ਪਲੇਨਿਟ
- ਉੱਤਰ: ਚ) ਬਲੂ ਪਲੇਨਿਟ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

20. ਕਿਹੜਾ ਆਮ ਅਵਲੋਕਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗੋਲਾਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਪੱਖ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਧਰੁਵਾਂ 'ਤੇ ਲੰਮੇ ਰਾਤਾਂ
- ਬ) ਖਿਤਿਜ ਦਾ ਅਵਲੋਕਨ
- ਚ) ਮਹਾਸਾਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਤਰੰਗਾਂ
- ਦ) ਮੌਸਮ ਦੇ ਮਾਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਖਿਤਿਜ ਦਾ ਅਵਲੋਕਨ

1. ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਗਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਹਨ?

- ੳ) ਇੱਕ
- ਬ) ਦੋ
- ਚ) ਤਿੰਨ
- ਦ) ਚਾਰ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਦੋ

2. ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਗਤੀ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

- ੳ) ਦੈਨਿਕ ਗਤੀ (orbit)
- ਬ) ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਗਤੀ (revolution)
- ਚ) ਦੈਨਿਕ ਗਤੀ ਅਤੇ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਗਤੀ
- ਦ) ਦੈਨਿਕ ਗਤੀ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ

ਉੱਤਰ: ਚ) ਦੈਨਿਕ ਗਤੀ ਅਤੇ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਗਤੀ

3. ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੁਰੀ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

- ੳ) 23 ਘੰਟੇ
- ਬ) 24 ਘੰਟੇ
- ਚ) 12 ਘੰਟੇ
- ਦ) 36 ਘੰਟੇ

ਉੱਤਰ: ਬ) 24 ਘੰਟੇ

4. ਧਰਤੀ ਕਿਹੜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ?

- ੳ) ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ
- ਬ) ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਪੂਰਬ
- ਚ) ਉੱਤਰ ਤੋਂ ਦੱਖਣ
- ਦ) ਦੱਖਣ ਤੋਂ ਉੱਤਰ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਪੂਰਬ

5. ਇੱਕੁਏਟਰ 'ਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਗਤੀ ਕੀ ਹੈ?

- ੳ) 1000 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ
- ਬ) 1500 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ
- ਚ) 1600 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ
- ਦ) 2000 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

ਉੱਤਰ: ਚ) 1600 ਕਿ.ਮੀ./ਘੰਟਾ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

6. ਕਿਹੜੀ ਕਾਲਪਨਿਕ ਰੇਖਾ ਧਰਤੀ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਧਰੁਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਲੰਬਕਾਰ ਰੇਖਾ (Longitude)

ਬ) ਇਕੁਏਟਰ

ਚ) 0 ਡਿਗਰੀ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼

ਦ) ਮੇਰਿਡੀਅਨ

ਉੱਤਰ: ਚ) 0 ਡਿਗਰੀ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼

7. ਜੇ ਧਰਤੀ ਨਾ ਘੁੰਮਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ?

ੳ) ਜੀਵਨ ਅਸਰ ਰਹਿਤ ਰਹਿੰਦਾ

ਬ) ਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਸਦਾ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਰਹਿੰਦਾ

ਚ) ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਛੋਟੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ

ਦ) ਮੌਸਮ ਨਾ ਬਣਦੇ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਸਾ ਸਦਾ ਸੂਰਜ ਵੱਲ ਰਹਿੰਦਾ

8. ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਧਰਤੀ ਦੀ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਗਤੀ

ਬ) ਧਰਤੀ ਦਾ ਘੁੰਮਣਾ

ਚ) ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਕਸ਼ ਦਾ ਝੁਕਾਅ

ਦ) ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਦੂਰੀ

ਉੱਤਰ: ਬ) ਧਰਤੀ ਦਾ ਘੁੰਮਣਾ

9. ਧਰਤੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦੀ ਝੁਕਾਅ ਦਾ ਕੋਣ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

ੳ) 45°

ਬ) $66\frac{1}{2}^\circ$

ਚ) $23\frac{1}{2}^\circ$

ਦ) 90°

ਜਵਾਬ: ਬ) $66\frac{1}{2}^\circ$

10. ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ੳ) 360 ਦਿਨ

ਬ) 365 ਦਿਨ

ਚ) $365\frac{1}{4}$ ਦਿਨ

ਦ) 366 ਦਿਨ

ਜਵਾਬ: ਚ) $365\frac{1}{4}$ ਦਿਨ

11. ਕਿਹੜੀ ਘਟਨਾ ਲੀਪ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਧਰਤੀ ਦੀ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਗਤੀ

ਬ) ਧਰਤੀ ਦੀ ਅੰਡਾਕਾਰ ਕੱਖ

ਚ) ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ 6 ਘੰਟੇ

ਦ) ਧਰਤੀ ਦੀ ਝੁਕਾਅ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ 6 ਘੰਟੇ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

12. ਧਰਤੀ ਜਦ ਸੂਰਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਐਪਹੀਲਿਅਨ

ਬ) ਪੈਰੀਹੀਲਿਅਨ

ਚ) ਸਮਦਿਨ

ਦ) ਸੂਰਜ ਅਸਥ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਪੈਰੀਹੀਲਿਅਨ

13. ਪੈਰੀਹੀਲਿਅਨ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) 3 ਜਨਵਰੀ

ਬ) 21 ਜੂਨ

ਚ) 23 ਸਤੰਬਰ

ਦ) 22 ਦਸੰਬਰ

ਜਵਾਬ: ੳ) 3 ਜਨਵਰੀ

14. ਧਰਤੀ ਜਦ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਪੈਰੀਹੀਲਿਅਨ

ਬ) ਐਪਹੀਲਿਅਨ

ਚ) ਸੂਰਜ ਅਸਥ

ਦ) ਸਮਦਿਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਐਪਹੀਲਿਅਨ

15. ਐਪਹੀਲਿਅਨ ਕਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) 3 ਜਨਵਰੀ

ਬ) 21 ਜੂਨ

ਚ) 4 ਜੁਲਾਈ

ਦ) 22 ਦਸੰਬਰ

ਜਵਾਬ: ਚ) 4 ਜੁਲਾਈ

16. $23\frac{1}{2}^\circ$ ਉੱਤਰ ਅਤੇ $23\frac{1}{2}^\circ$ ਦੱਖਣ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਟ੍ਰਿਜਿਡ ਜ਼ੋਨ

ਬ) ਸੁੰਧੀਤਊਸ਼ਣ ਖੰਡ

ਚ) ਊਸ਼ਣ ਖੰਡ

ਦ) ਆਰਕਟਿਕ ਜ਼ੋਨ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਊਸ਼ਣ ਖੰਡ

17. ਟੈਂਪਰਟ ਜ਼ੋਨ ਦੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀਆਂ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) $23\frac{1}{2}^\circ\text{N}$ ਅਤੇ $66\frac{1}{2}^\circ\text{N}$

ਬ) $66\frac{1}{2}^\circ\text{N}$ ਅਤੇ 90°N

ਚ) $23\frac{1}{2}^\circ\text{S}$ ਅਤੇ 90°S

ਦ) $23\frac{1}{2}^\circ\text{N}$ ਅਤੇ $23\frac{1}{2}^\circ\text{S}$

ਜਵਾਬ: ੳ) $23\frac{1}{2}^\circ$ ਅਤੇ $66\frac{1}{2}^\circ\text{N}$

18. ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਮੁੰਦਰੀਥਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

- ੳ) ਸੂਰਜ ਅਸਥ
- ਬ) ਪੈਰੀਹੀਲਿਅਨ
- ਚ) ਐਪਹੀਲਿਅਨ
- ਦ) ਸਮ ਦਿਨ

ਜਵਾਬ: ਦ) ਸਮਦਿਨ

19. ਜੂਨ ਦੇ ਸੂਰਜ ਅਸਥ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰੀ ਗੋਲਾਰਧ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਰਾਤ
- ਬ) ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਬਰਾਬਰ
- ਚ) ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਰਾਤ
- ਦ) ਕੋਈ ਧੁੱਪ ਨਹੀਂ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਰਾਤ

20. ਸਮਦਿਨ ਦੇ ਤਾਰੀਖਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?

- ੳ) 21 ਮਾਰਚ ਅਤੇ 23 ਸਤੰਬਰ
- ਬ) 3 ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ 4 ਜੁਲਾਈ
- ਚ) 21 ਜੂਨ ਅਤੇ 22 ਦਸੰਬਰ
- ਦ) 1 ਮਾਰਚ ਅਤੇ 15 ਅਕਤੂਬਰ

ਜਵਾਬ: ੳ) 21 ਮਾਰਚ ਅਤੇ 23 ਸਤੰਬਰ

1. ਟਾਰਸ ਅਤੇ ਮਾਰਟਿਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਟਾਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?

- ੳ) ਕੁਦਰਤੀ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- ਬ) ਕੁਦਰਤੀ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਅਕਸਰ ਇਕ ਜਾਂ ਕਈ ਖਣਿਜ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ
- ਚ) ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਖਣਿਜਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ
- ਦ) ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਾਫ਼ ਬਣਨ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਰਸਾਇਣਕ ਪਦਾਰਥ

ਜਵਾਬ: ਬ

2. ਧਰਤੀ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਪਰਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ?

- ੳ) ਵਾਤਾਵਰਣ
- ਬ) ਜਲਮੰਡਲ
- ਚ) ਲਿਥੋਸਮੁੰਦਰੀਫਅਰ/ਪੇਪੜੀ
- ਦ) ਸਟ੍ਰੈਟੋਸਮੁੰਦਰੀਫਅਰ

ਜਵਾਬ: ਚ

3. ਧਰਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਉਹ ਸ਼ਾਖਾ ਜੋ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ, ਬਣਤਰ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਸੰਰਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- ੳ) ਮਿਨਰੋਲੋਜੀ
- ਬ) ਪੈਟਰੋਲੋਜੀ
- ਚ) ਭੂਗੋਲ
- ਦ) ਜਿਓਕੈਮਿਸਟਰੀ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਪੈਟਰੋਲੋਜੀ

4. ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਮੈਗਮਾ ਜਾਂ ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਡੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਠੋਸ ਬਣਨ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ੳ) ਤਹਿਦਾਰ ਚੱਟਾਨਾ

ਬ) ਪਰਿਵਰਤਿਤ/ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ

ਚ) ਅਗਨੀ ਚੱਟਾਨਾ

ਦ) ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਅਗਨੀ ਚੱਟਾਨਾ

5. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਅਗਨੀ ਚਟਾਨ ਦਾ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ?

ੳ) ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ

ਬ) ਬਸਾਲਟ

ਚ) ਸਲੇਟ

ਦ) ਮਾਰਬਲ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਬਸਾਲਟ

6. 'ਇਗਨੀਅਸ' ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ੳ) ਇਗਨਾਟਿਓ

ਬ) ਇਗਨਿਸ

ਚ) ਇਗਨੈਟਿਸ

ਦ) ਇੰਜੀਨਿਅਸ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਇਗਨਿਸ

7. ਧਰਤੀ ਦੀ ਪੇਪੜੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਖਣਿਜ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ?

ੳ) 10

ਬ) 20

ਚ) 200

ਦ) 2,000

ਜਵਾਬ: ਬ) 20

8. ਧਰਤੀ ਦੀ ਪੇਪੜੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਿਹੜਾ ਤੱਤ ਹੈ?

ੳ) ਸਿਮੰਦਰੀਲਕਾਨ

ਬ) ਆਕਸੀਜਨ

ਚ) ਐਲੂਮਿਨਿਅਮ

ਦ) ਲੋਹਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਆਕਸੀਜਨ

9. ਲੈਕੋਲਿਥ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਇਕ ਖੜੀ ਚਟਾਨ ਦੀ ਬਣਤਰ

ਬ) ਇਕ ਫੜਵੀਂ ਸ਼ੁੰਪ੍ਰੀਟ ਜੋ ਗੁੰਬਦ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਹੈ

ਚ) ਇਕ ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਚਟਾਨ

ਦ) ਫਾਸਿਲ ਵਾਲੀ ਚਟਾਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਇਕ ਖੜਵੀਂ ਸ਼ੁੰਪ੍ਰੀਟ ਜੋ ਗੁੰਬਦ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਹੈ

10. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਗਨੀਅਸ ਚਟਾਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਹਿਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਸ ਰੱਖਦੀ ਹੈ?

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

- ੳ) ਪਲੂਟੋਨਿਕ ਚੱਟਾਨਾਂ
- ਬ) ਹਾਈਪਾਥੋਸਲ ਚੱਟਾਨਾਂ
- ਚ) ਸੈਡੀਮੈਂਟਰੀ ਚੱਟਾਨਾਂ
- ਦ) ਮੈਫਿਕ ਚੱਟਾਨਾਂ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਪਲੂਟੋਨਿਕ ਰਾਕਸ

11. ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੈਕਨ ਪਲੇਟੂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਕੀ ਹੈ?

- ੳ) ਬਸਾਲਟ
- ਬ) ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ
- ਚ) ਮਾਰਬਲ
- ਦ) ਸੈਂਡਸਟੋਨ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਬਸਾਲਟ

12. ਮੈਗਮਾ ਜਦ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪੇਪੜੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਠੰਢਾ ਹੋ ਕੇ ਚਟਾਨਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਬਾਹਰੀ ਚਟਾਨਾਂ
- ਬ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਟਾਨਾਂ
- ਚ) ਤਹਿਦਾਰੀ ਚਟਾਨਾਂ
- ਦ) ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਟਾਨਾਂ

13. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚਟਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਤਾਂ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ?

- ੳ) ਤਹਿਦਾਰ
- ਬ) ਪਰਿਵਰਤਿਤ
- ਚ) ਅਗਨੀ
- ਦ) ਜੁਆਲਾਮੁਖੀ ਸੈਡੀਮੈਂਟਰੀ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਅਗਨੀ ਚੱਟਾਨਾਂ

14. ਲਾਵੇ ਦੀ ਘਣਤਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤੱਤ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ?

- ੳ) ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ
- ਬ) ਸਿਮੁੰਦਰੀਲਕਾ
- ਚ) ਐਲੂਮਿਨਿਅਮ
- ਦ) ਲੋਹਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਸਿਮੁੰਦਰੀਲਕਾ

15. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੈਥੋਲਿਥ ਦਾ ਉਦਾਹਰਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- ੳ) ਹਿਮਾਲਿਆ
- ਬ) ਡੈਕਨ ਪਲੇਟੂ
- ਚ) ਚੇਨੱਈ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਟ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਪਹਾੜ
- ਦ) ਛੋਟਾ ਨਾਗਪੁਰ ਪਠਾਰ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਚੇਨੱਈ ਦੇ ਕੋਲ ਘੱਟ ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਪਹਾੜ

16. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚਟਾਨ ਮੈਗਮਾ ਦੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਠੰਢਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ?

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ੳ) ਪਲੂਟੋਨਿਕ ਚੱਟਾਨਾਂ

17. ਕਿਹੜੀ ਚਟਾਨ ਇੱਕ ਸੁਰਾਖਦਾਰ ਚੱਟਾਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ?

ੳ) ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ

ਬ) ਸਲੇਟ

ਚ) ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ

ਦ) ਬਸਾਲਟ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ

18. ਜਦ ਮੈਗਮਾ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਦੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਣਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਭੂ-ਆਕਾਰ ਕੀ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਲੈਕੋਲਿਥ

ਬ) ਡਾਈਕ

ਚ) ਸਿਲ

ਦ) ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਗਰਦਨ

ਜਵਾਬ: ਦ) ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਗਰਦਨ

19. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਚਟਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਖਰਾਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛਾਂਟੀ ਕੀਤੇ, ਭਾਰੀ, ਸਲੇਟੀ ਰੰਗ ਦੇ ਮੋਟੇ-ਦਾਣਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਬਸਾਲਟ

ਬ) ਨਾਗਰੀ ਫਾਰਮੇਸ਼ਨ

ਚ) ਲਾਈਮਸਟੋਨ

ਦ) ਫੋਕੋਲਿਥ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਨਾਗਰੀ ਫਾਰਮੇਸ਼ਨ

20. ਧਰਤੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਭਾਰ ਵਿੱਚ ਲੋਹਾ, ਆਕਸੀਜਨ, ਸਿਮੁੰਦਰੀਲਕਾਨ, ਅਤੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਮਿਲ ਕੇ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ?

ੳ) 50%

ਬ) 75%

ਚ) 93%

ਦ) 99%

ਜਵਾਬ: ਚ) 93%

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ 20 MCQs ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਕੁੰਜੀ

1. ਅਗਨੀ ਚੱਟਾਨਾਂ ਕਿੱਥੋਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਛਿੱਜਣ ਨਾਲ

ਬ) ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਡੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਠੋਸ ਬਣਨ ਨਾਲ

ਚ) ਤਲਛਟਾਂ ਦੇ ਜਮਾ ਹੋਣ ਨਾਲ

ਦ) ਸੰਕੁਚਨ ਅਤੇ ਰਗੜ ਨਾਲ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਡੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਠੋਸ ਬਣਨ ਨਾਲ

2. ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ?

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ੳ) 75%

ਬ) 85%

ਚ) 60%

ਦ) 95%

ਜਵਾਬ: ਬ) 85%

3. ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਖਣਿਜ ਮਿਲਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਐਲੂਮਿਨਿਅਮ ਅਤੇ ਕੋਲਾ

ਬ) ਲੋਹਾ, ਨਿਕਲ, ਅਤੇ ਮਾਈਕਾ

ਚ) ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਗੈਸ

ਦ) ਜਿਪਸਮ ਅਤੇ ਲਾਈਮਸਟੋਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਲੋਹਾ, ਨਿਕਲ, ਅਤੇ ਮਾਈਕਾ

4. ਇਗਨੀਅਸ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਨੂੰ ਕੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਤਲਛੱਟ ਦੀ ਕਿਸਮ

ਬ) ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਡੇ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਚ) ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਅਪਰਦਨ

ਦ) ਰਸਾਇਣਕ ਬਣਤਰ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਲਾਵਾ ਦੇ ਠੰਡੇ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

5. ਤਲਛੱਟ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਸੁਰਾਖਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ

ਬ) ਇਹ ਪਰਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਚ) ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਠੋਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਦ) ਇਹ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਇਹ ਪਰਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ

6. ਕਿਹੜੀ ਤਲਛੱਟ ਚਟਾਨ ਰੇਤ ਦੇ ਕਣਾਂ ਦੇ ਜਮਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਸ਼ੇਲ

ਬ) ਰੇਤ-ਪੱਥਰ

ਚ) ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ

ਦ) ਬਰੇਸ਼ੂਧੀਆ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਰੇਤ ਪੱਥਰ

7. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਚਟਾਨ ਸੁਰਾਖਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਅਗਨੀ

ਬ) ਤਹਿਦਾਰ

ਚ) ਪਰਿਵਰਤਿਤ

ਦ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਤਹਿਦਾਰ

8. ਰਸਾਇਣਕ ਤਲਛੱਟੀ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਗਰਮੀ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

- ਬ) ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਾਫ਼ ਬਣਨਾ
- ਚ) ਮੈਗਮਾ ਦਾ ਠੰਡਾ ਹੋਣਾ
- ਦ) ਛਿੱਜਣਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਪਾਣੀ ਦੇ ਭਾਫ਼ ਬਣਨਾ

9. ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਚਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

- ੳ) ਛਿੱਜਣਾ ਅਤੇ ਅਪਰਦਨ
- ਬ) ਲਾਵਾ ਦਾ ਠੰਡਾ ਹੋਣਾ
- ਚ) ਗਰਮੀ, ਦਬਾਅ, ਅਤੇ ਰਗੜ
- ਦ) ਤਲਛੱਟ ਦਾ ਜਮਾਵ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਗਰਮੀ, ਦਬਾਅ, ਅਤੇ ਰਗੜ

10. ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ?

- ੳ) ਬਸਾਲਟ
- ਬ) ਗਰੇਨਾਈਟ
- ਚ) ਸ਼ੇਲ
- ਦ) ਰੇਤ ਪੱਥਰ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਗਰੇਨਾਈਟ

11. ਕਿਹੜੀ ਤਲਛੱਟ ਚਟਾਨ ਦਰਿਆ ਦੀ ਤਲਛੱਟ ਦੇ ਜਮਾਵ ਨਾਲ ਬਣਦੀ ਹੈ?

- ੳ) ਏਓਲੀਅਨ ਚਟਾਨਾਂ
- ਬ) ਦਰਿਆਈ ਜਮਾਵ ਚਟਾਨਾਂ
- ਚ) ਹਿਮ ਚੱਟਾਨਾਂ
- ਦ) ਜੀਵਾ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਚਟਾਨਾਂ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਦਰਿਆਈ ਜਮਾਵ ਚਟਾਨਾਂ

12. ਕਿਹੜੀ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਚੱਟਾਨ ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਬਣਦੀ ਹੈ?

- ੳ) ਸਲੇਟ
- ਬ) ਕਵਾਰਟਜ਼ਾਈਟ
- ਚ) ਸੰਗਮਰਮਰ
- ਦ) ਨਾਇਸ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਸੰਗਮਰਮਰ

13. "ਮੈਟਾਮਾਰਫਿਕ" ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

- ੳ) ਫਾਸਿਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ
- ਬ) ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋਈ ਚੱਟਾਨ
- ਚ) ਤਲਛੱਟ ਚਟਾਨ
- ਦ) ਪਰਤਾਂ ਵਾਲੀ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋਈ ਚੱਟਾਨ

14. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਲੇਟ ਚਟਾਨਾਂ ਕਿੱਥੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

- ੳ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ
- ਬ) ਕਾਂਗੜਾ ਅਤੇ ਚੰਬਾ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ

ਦ) ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਓਡਿਸ਼ਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਕਾਂਗੜਾ ਅਤੇ ਚੰਬਾ

15. ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਅਤੇ ਕੋਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ

ਬ) ਤਲਛੱਟੀ ਚਟਾਨਾਂ

ਚ) ਮੈਟਾਮਾਰਫਿਕ ਚਟਾਨਾਂ

ਦ) ਸਾਰੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਤਲਛੱਟੀ ਚਟਾਨਾਂ

16. ਅਰਗਿਲੀਸ਼ਸ (**Argillaceous sedimentary rocks**) ਤਲਛੱਟੀ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਪਦਾਰਥ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਰੇਤ

ਬ) ਮਿੱਟੀ

ਚ) ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ

ਦ) ਲੋਹਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਮਿੱਟੀ

17. ਕਾਰਬੋਨੇਸ਼ਸ ਤਲਛੱਟੀ ਚਟਾਨ ਦਾ ਉਦਾਹਰਨ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਚਾਕ

ਬ) ਕੋਲਾ

ਚ) ਚੂਨਾ ਪੱਥਰ

ਦ) ਜਿਪਸਮ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਕੋਲਾ

18. ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਸੁਰਾਖਰਹਿਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) ਤਲਛੱਟੀ ਚਟਾਨਾਂ

ਬ) ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ

ਚ) ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਚਟਾਨਾਂ

ਦ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਅਗਨੀ ਚਟਾਨਾਂ

19. ਕਿਹੜਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਮਾਰਕ ਸੰਗਮਰਮਰ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ?

ੳ) ਲਾਲ ਕਿਲਾ

ਬ) ਤਾਜ ਮਹਿਲ

ਚ) ਤੁਗਲਕਾਬਾਦ ਕਿਲਾ

ਦ) ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਤਾਜ ਮਹਿਲ

20. ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਤਲਛੱਟਾਂ ਦਾ ਜਮਾਵ

ਬ) ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਚੱਟਾਨ ਚੱਕਰ

ਦ) ਮੈਗਮਾ ਦਾ ਵਹਾਅ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਚੱਟਾਨ ਚੱਕਰ

1. ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਕੱਠੇ ਤੌਰ ਤੇ ਛਿੱਜਣ ਅਤੇ ਜਮਾਵ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਮੌਸਮੀਕਰਨ

ਬ) ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ

ਚ) ਐਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ

ਦ) ਡੀਗਰੇਡੇਸ਼ਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਡੀਗਰੇਡੇਸ਼ਨ

2. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਆਕਸੀਜਨ ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੰਗਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਕਾਰਬੋਨੇਸ਼ਨ

ਬ) ਆਕਸਮੁੰਦਰੀਡੇਸ਼ਨ

ਚ) ਹਾਈਡ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਦ) ਘੋਲ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਆਕਸਮੁੰਦਰੀਡੇਸ਼ਨ

3. ਐਕਸਫੋਲੀਏਸ਼ਨ/ਅੱਪ ਪਰਤਣ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਫ਼ ਹੇਵਿੰਗ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬ) ਇਹ ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਰਸਾਇਣਕ ਵਿਘਟਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

3. ਐਕਸਫੋਲੀਏਸ਼ਨ/ਅੱਪਪਰਤਣ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀ ਹੈ?

ਚ) ਇਹ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਚਟਾਨ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬ: ਚ

4. ਮਾਰੂਥਲ ਵਿੱਚ ਚੱਟਾਨਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਟੁੱਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਪੌਣਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ

ਬ) ਉੱਚ ਨਮੀ

ਚ) ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ

ਦ) ਵਰਖਾ ਦਾ ਪਾਣੀ ਰਿਸਣਾ

ਜਵਾਬ: ਚ

5. ਕਿਹੜੀ ਛਿੱਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਫੈਲਡਸਪਾਰ ਨੂੰ ਕਾਓਲਿਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਕਾਰਬੋਨੇਸ਼ਨ

ਬ) ਆਕਸਮੁੰਦਰੀਡੇਸ਼ਨ

ਚ) ਹਾਈਡ੍ਰੇਸ਼ਨ

ਦ) ਘੋਲ

ਜਵਾਬ: ਚ. ਹਾਈਡ੍ਰੇਸ਼ਨ

6. ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਮਲਬੇ ਦੇ ਹੌਲੀ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਰਿਸਣ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਮੱਡਫਲੋ

ਬ) ਕ੍ਰੀਪ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਸਕ੍ਰੀ

ਦ) ਟੈਲਸ

ਜਵਾਬ: ਬ

7. ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਛਿੱਜਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹੜਾ ਬਿਆਨ ਗਲਤ ਹੈ?

ੳ) ਇਹ ਜੜਾਂ ਦੇ ਫੈਲਣ ਨਾਲ ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਾਰਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬ) ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਐਸਿਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਚਟਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਚ) ਮਨੁੱਖੀ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਛਿੱਜਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ।

ਦ) ਖੋਦਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਜਵਾਬ: ਚ

8. ਕਿਹੜੀ ਛਿੱਜਣ ਚਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਜਾਂ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਰੰਗਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਕਾਰਬੋਨੇਸ਼ਨ

ਬ) ਆਕਸਮੁੰਦਰੀਏਸ਼ਨ

ਚ) ਘੋਲ

ਦ) ਐਕਸਫੋਲੀਏਸ਼ਨ

ਜਵਾਬ: ਬ

9. ਉਹ ਮਲਬਾ ਜੋ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਗਤੀ ਨਾਲ ਡਿਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਕ੍ਰੀਪ

ਬ) ਮੱਡਫਲੋ

ਚ) ਟੌਲਸ

ਦ) ਰੇਗੋਲਿਥ

ਜਵਾਬ: ਚ

10. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਦਰਿਆ ਬਾਰੂਮਾਸਮੁੰਦਰੀ ਦਰਿਆ ਦਾ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ?

ੳ) ਚੰਬਲ

ਬ) ਗੰਗਾ

ਚ) ਲੂਨੀ

ਦ) ਕਾਵੇਰੀ

ਜਵਾਬ: ਬ

1. ਲੰਬਰੂਪ ਅਪਰਦਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਬਣਾਵਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਮੀਆਂਡਰ

ਬ) ਵੀ-ਆਕਾਰ ਦੀਆਂ ਘਾਟੀਆਂ

ਚ) ਹੜਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ

ਦ) ਕੁਦਰਤੀ ਬੰਨ੍ਹ

ਜਵਾਬ: ਬ

2. ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਦਨ ਘਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਲੰਬਰੂਪ ਕਟਾਅ

ਬ) ਬਗਲੀ ਕਟਾਅ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਰਸਾਇਣਕ ਕਟਾਅ

ਦ) ਜਲ ਕਟਾਅ

ਜਵਾਬ: ਬ

3. ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੰਬਰੂਪ ਅਪਰਦਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਦਰਿਆ ਦੀ ਢਲਾਣ

ਬ) ਤਲਛੱਟ ਲੋਡ ਦੀ ਕਿਸਮ

ਚ) ਦਰਿਆ ਦੀ ਚੌੜਾਈ

ਦ) ਖੇਤਰ ਦੀ ਆਬੋਪੌਣਾਂ

ਜਵਾਬ: ੳ

4. ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਬਗਲੀ ਅਪਰਦਨ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀ ਘਾਟੀ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਯੂ-ਆਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟੀ

ਬ) ਘਾਟੀਆਂ

ਚ) ਵੀ-ਆਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟੀ

ਦ) ਬਲਦ ਦੇ ਖੁਰ ਵਰਗੀਆਂ ਝੀਲਾਂ

ਜਵਾਬ: ਚ

5. ਦਰਿਆਈ ਗਤੀ ਦੇ ਹੇਠ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਸਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) ਗ੍ਰੈਨਾਈਟ

ਬ) ਬਸਾਲਟ

ਚ) ਰੇਤ ਪੱਥਰ

ਦ) ਸੰਗਮਰਮਰ

ਜਵਾਬ: ਚ

6. ਕਿਸ ਕੁਦਰਤੀ ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੜੇ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਮੀਂਆਂਡਰ

ਬ) ਝਰਨਾ

ਚ) ਰੈਪਿਡਜ਼/ ਝਾਲਾਂ

ਦ) ਪੌਟਹੋਲ

ਜਵਾਬ: ਬ

7. ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰੀ ਕੈਨੀਅਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਦਰਿਆ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ, ਕਿਹੜੀ ਹੈ?

ੳ) ਸਤਲੁਜ ਦਰਾਰ

ਬ) ਸਿੰਧੂ ਦਰਾਰ

ਚ) ਗ੍ਰੈਂਡ ਕੈਨੀਅਨ

ਦ) ਬ੍ਰਹਮਪੁਤਰ ਦਰਾਰ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਗ੍ਰੈਂਡ ਕੈਨੀਅਨ

8. ਕਿਹੜੀ ਦਰਿਆਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਨਰਮ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨਾਲ, ਖੜ੍ਹੇ ਢਲਾਣਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਰੈਪਿਡਜ਼

ਬ) ਬ੍ਰੇਡਿਡ ਸਟ੍ਰੀਮ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਡੈਲਟਾ

ਦ) ਕੁਦਰਤੀ ਬੰਨ੍ਹ

ਜਵਾਬ: ਓ) ਰੈਪਿਡਜ਼/ਝਾਲਾਂ

9. ਕਿਹੜੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ ਨਾਲ ਰੋੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਓ) ਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ

ਬ) ਸਾਲਟੇਸ਼ਨ

ਚ) ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ

ਦ) ਘੋਲ

ਜਵਾਬ: ਓ) ਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ

10. ਕਿਹੜੇ ਘੁੱਲੇ ਹੋਏ ਖਣਿਜ ਦਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ਓ) ਸਸਪੈਂਡਡ ਲੋਡ

ਬ) ਬੈਡਲੋਡ

ਚ) ਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲੋਡ

ਦ) ਰੋਲਿੰਗ ਲੋਡ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਸੋਲਿਊਸ਼ਨ ਲੋਡ

11. ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਰੰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁੱਕੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲਿਜਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ?

ਓ) ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ

ਬ) ਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ

ਚ) ਸਾਲਟੇਸ਼ਨ

ਦ) ਸੋਲੂਸ਼ਨ

ਜਵਾਬ: ਓ) ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ

12. ਭਾਰੀ ਵਹਾਅ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਰਿਆ ਮਟਮੈਲਾ ਕਿਉਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ਓ) ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੋਲੂਸ਼ਨ ਲੋਡ

ਬ) ਉੱਚ ਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ ਗਤੀਵਿਧੀ

ਚ) ਵੱਡੇ ਸਸਪੈਂਡਡ ਲੋਡ

ਦ) ਚੀਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਜਮਾਵ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਵੱਡੇ ਸਸਪੈਂਡਡ ਲੋਡ

13. ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਦਰਿਆ ਦੇ ਵਾਹਨ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਕਾਰਕ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਓ) ਘਟਿਆ ਢਲਾਣ

ਬ) ਵਧੀ ਹੋਈ ਗਤੀ

ਚ) ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

ਦ) ਚੈਨਲ ਦਾ ਚੌੜਾ ਹੋਣਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਵਧੀ ਹੋਈ ਗਤੀ

14. ਕਿਹੜੀ ਸਮੁੰਦਰੀਥਤੀ ਦਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਵ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ?

ਓ) ਢਲਾਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

ਬ) ਘੱਟ ਗਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਢਲਾਣ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਚ) ਵਧੀਆ ਗਤੀ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਆਵਾਜਾਈ

ਦ) ਤਲਛੱਟ ਲੋਡ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਘੱਟ ਗਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਢਲਾਣ

15. ਜਦੋਂ ਦਰਿਆ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਦਾਰਥ ਜਮਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਬਣਤਰ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨ

ਬ) ਜਲੋਚੀ ਕੋਨ

ਚ) ਬ੍ਰੇਡਿਡ ਸਟ੍ਰੀਮ

ਦ) ਡੈਲਟਾ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਜਲੋਚੀ ਕੋਨ

16. ਜਲੋਚੀ ਕੋਨ ਅਤੇ ਜਲੋਚੀ ਫੈਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਜਲੋਚੀ ਫੈਨ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬ) ਜਲੋਚੀ ਕੋਨ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਫੈਨ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ।

ਚ) ਜਲੋਚੀ ਫੈਨ ਅਰਧ-ਗੋਲਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਕੋਨ ਤਿਕੋਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦ) ਜਲੋਚੀ ਕੋਨ ਮੀਆਂਡਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਜਵਾਬ: ਚ) ਜਲੋਚੀ ਫੈਨ ਅਰਧ-ਗੋਲਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਕੋਨ ਤਿਕੋਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

17. ਬ੍ਰੇਡਿਡ ਸਟ੍ਰੀਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣੇ ਛੋਟੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਮੀਆਂਡਰ

ਬ) ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆ

ਚ) ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਚੈਨਲ

ਦ) ਬਾਰ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਵੰਡਣ ਵਾਲੇ ਚੈਨਲ

8. ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਕਿਉਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਬਾਢ ਦੌਰਾਨ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਚਿਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜਮਾਵ ਕਾਰਨ।

ਬ) ਬਨਸਪਤੀ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ

ਚ) ਕਠੋਰ ਚਟਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਦ) ਉੱਚ ਅਪਰਦਨ ਦੀ ਦਰ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਬਾਢ ਦੌਰਾਨ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਚਿਕਣੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜਮਾਵ ਕਾਰਨ।

19. ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਡੈਲਟਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਨਾਈਲ ਡੈਲਟਾ

ਬ) ਐਮਾਜ਼ਾਨ ਡੈਲਟਾ

ਚ) ਗੰਗਾ-ਬ੍ਰਹਮਪੁਤ੍ਰਾ ਡੈਲਟਾ

ਦ) ਮਿਸਿਸਿਪੀ-ਟੇਕਸਾਸ ਡੈਲਟਾ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਗੰਗਾ-ਬ੍ਰਹਮਪੁਤ੍ਰਾ ਡੈਲਟਾ

20. ਜਦੋਂ ਦਰਿਆ ਮੀਂਡਰ ਦੇ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਕਟਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜਾ ਭੂ-ਆਕਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਘਾਟੀ

ਬ) ਆਕਸ-ਬੋ ਝੀਲ

ਚ) ਕੁਦਰਤੀ ਪੱਟੀ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਦ) ਰੈਪਿਡਜ਼

ਜਵਾਬ: ਬ) ਆਕਸ-ਬੋ ਝੀਲ

21. ਜਦੋਂ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਤਲਛਟ ਜਮਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਏਸਚੁਰੀ

ਬ) ਡੈਲਟਾ

ਚ) ਰੈਪਿਡਜ਼/ਝਾਲਾਂ

ਦ) ਸੁਰਾਖ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਡੈਲਟਾ

22. ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਡੈਲਟਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਨ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਆਰਕੁਏਟ

ਬ) ਪੰਛੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਵਾਲਾ

ਚ) ਏਸਟ੍ਰੀਨ

ਦ) ਕਸਪੇਟ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਆਰਕੁਏਟ

23. ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢੇ ਉੱਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੀ ਪੌਣਾਂ ਅਤੇ ਜਮਾਵ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਣਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਕੁਦਰਤੀ ਬੰਨ੍ਹ

ਬ) ਬ੍ਰੇਡਿਡ ਸਟ੍ਰੀਮ

ਚ) ਦਰਾੜੀ ਘਾਟੀ

ਦ) ਜਲੋਢੀ ਕੋਨ

ਜਵਾਬ: ੳ) ਕੁਦਰਤੀ ਬੰਨ੍ਹ

24. ਦਰਿਆ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਜਮਾਵ ਅਪਰਦਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਜਵਾਨ ਅਵਸਥਾ

ਬ) ਬੁੱਢੀ ਅਵਸਥਾ

ਚ) ਪੁਰਾਣੀ ਅਵਸਥਾ

ਦ) ਪਹਾੜੀ ਮਾਰਗ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਪੁਰਾਣੀ ਅਵਸਥਾ

25. ਕਿਹੜਾ ਨਿਯਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆ ਦੀ ਗਤੀ ਦੇ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਭਾਰ ਢੋਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ

64 ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਹੋਰਟਨ ਦਾ ਨਿਯਮ

ਬ) ਡੇਵਿਸ ਦਾ ਨਿਯਮ

ਚ) ਗਿਲਬਰਟ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਮ

ਦ) ਡਾਰਸਮੁੰਦਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ

ਜਵਾਬ: ਚ) ਗਿਲਬਰਟ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯਮ

26. ਚਟਾਨ ਦੀ ਕਠੋਰਤਾ ਅਪਰਦਨ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਕਠੋਰ ਚਟਾਨਾਂ ਨਰਮ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਸਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬ) ਨਰਮ ਚਟਾਨਾਂ ਕਠੋਰ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਸਦੀਆਂ ਹਨ।

ਚ) ਕਠੋਰ ਚਟਾਨਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਘੁਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

Tejinder Singh GSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS,Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GSSS, Sunam Udham Singh Wala

ਦ) ਚਟਾਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਪਰਦਨ ਦੀ ਦਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਂਦੀ।

ਜਵਾਬ: ਬ) ਨਰਮ ਚਟਾਨਾਂ ਕੋਰ ਚਟਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਸਦੀਆਂ ਹਨ।

27. ਕਿਹੜਾ ਦਰਿਆ ਆਪਣੇ ਉਪਰੀ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਰਾਰੀ ਘਾਟੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਮਿਸਿਸੁੱਦਰੀਸਪੀ

ਬ) ਸਿੰਧੂ

ਚ) ਐਮਾਜ਼ਾਨ

ਦ) ਨੀਲ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਸਿੰਧੂ ਦਰਿਆ

28. ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਤੱਟ ਉੱਤੇ ਦਰਿਆ ਡੈਲਟੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ?

ੳ) ਘੱਟ ਤਲਛੱਟ ਭਾਰ

ਬ) ਏਸਚੂਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

ਚ) ਹੇਠਲੇ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਢਲਾਣ

ਦ) ਸਹਾਇਕ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਏਸਚੂਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

29. ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਦਰਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੀਅੰਡਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ?

ੳ) ਕੋਲਾਰਾਡੋ

ਬ) ਮਿਸਿਸੁੱਦਰੀਸਪੀ

ਚ) ਐਮੇਜ਼ਨ

ਦ) ਹਡਸਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਮਿਸਿਸੁੱਦਰੀਸਪੀ

30. ਦਰਿਆ ਦੇ ਤਲ ਉੱਤੇ ਟੋਏ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਤਲਛੱਟਾਂ ਦਾ ਜਮਾਵ

ਬ) ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਗੋਲ ਚਲਣ ਨਾਲ ਅਪਰਦਨ

ਚ) ਠਹਿਰੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਦਨ

ਦ) ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸੇ ਦੀ ਅਪਰਦਨ

ਜਵਾਬ: ਬ) ਪੱਥਰਾਂ ਦੇ ਗੋਲ ਚਲਣ ਨਾਲ ਅਪਰਦਨ

1. ਹਿਮਯੁੱਗ ਦੌਰਾਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਗਲੇਸ਼ੀਏਰ ਫੈਲੇ ਹੋਏ ਸਨ?

ੳ) 10%

ਬ) 20%

ਚ) 30%

ਦ) 40%

ਜਵਾਬ: ਬ) 20%

2. ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ 96% ਗਲੇਸ਼ੀਏਰ ਬਰਫ਼ ਕਿੱਥੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਗ੍ਰੀਨਲੈਂਡ ਅਤੇ ਆਰਟਿਕ

ਬ) ਅੰਟਰਕਟਿਕਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰੀਨਲੈਂਡ

ਚ) ਹਿਮਾਲਿਆ ਅਤੇ ਆਲਪਸ

ਦ) ਅਲਾਸਕਾ ਅਤੇ ਆਰਟਿਕ

Tejinder Singh GGSSS, Taran Taran, DR.Jagseer Singh GSSS, Gehri Butar Bhatinda,

Harpreet Kaur SRP, SCERT Mohali, Yadwinder Singh GGSSS, Sunam Udham Singh Wala